

ZHODNOTENIE PRIEBEHU PARTICIPATÍVNEHO ROZPOČTU

SOŠOaS, Nábr. J. Kalinčiaka 1 v Prievidzi sa v školskom roku 2018/2019 zapojila do pilotného projektu participatívneho rozpočtu na stredných školách. Študenti SOŠOaS využili dotáciu zo zdrojov TSK vo výške 1.000€ na realizáciu troch projektov: Oddychovej zóny vo vonkajšom areáli školy so sedom černíc, Oddychovej zóny v B-pavilóne školy a Knihovne.

Pri všetkých troch projektoch sa podarilo dosiahnuť stanovené ciele. Realizované projekty sú prínosom z viacerých aspektov: majú estetickú funkciu; vychádzajú z potrieb žiakov a tieto potreby naplňujú; a v neposlednom rade pozitívne ovplyvňujú atmosféru v škole.

Predstavme si realizované projekty:

Oddychová zóna vo vonkajšom areáli školy so sedom černíc

Vo vonkajšom priestore vrámci areálu školy vznikla oddychová zóna, ktorú budú môcť študenti počas veľkej prestávky využívať v jarných a jesenných mesiacoch. Členovia žiackej školskej rady dali vyrobiť paletové záhradné sedenie, zakúpili deky na sedenie a športové hry. Študenti si na zatravnenej ploche na deke budú môcť zjesť svoj obed, ktorý si nosia v desiatových krabičkách, prípadne si budú môcť zahrať bedminton, hru s mäkkou loptou, alebo sa len stretnúť s kamarátmi a porozprávať sa. V areáli oddychovej zóny študenti vytvorili aj sad černíc. Keď sa sadenice rozrastú, využijú ich plody študenti gastronomických odborov ako suroviny do súťažných receptúr.

Oddychová zóna v B-pavilóne školy

Členovia žiackej školskej rady vytvorili na najväčšej chodbe v škole priestor, kde sa od septembra budú môcť študenti počas prestávok i mimo vyučovania stretávať, rozprávať sa a navzájom si aj poradiť. Okrem toho, počas veľkých prestávok si tu budú môcť zahrať aj kolektívne spoločenské, vedomostné a logické hry. Na steny umiestnili členovia rady vlastnoručne zhotovené nástenky, na ktorých budú mať čestné miesto diplomy, ktoré študenti počas roka získavajú. Do priestoru tiež umiestnili vitrínu, kde budú vystavené ocenenia žiakov z najrôznejších súťaží – športových, vedomostných, recitačných a praktických vo svojom študijnom odbore. Získané diplomy a ocenenia budú prestížou nielen konkrétnych žiakov, ale aj samotnej školy. Tí študenti, ktorí chcú stráviť voľný čas s priateľmi pohybom, si môžu zahrať stolný futbal či skúsiť tanec pomocou tanečných krokov umiestnených na podlahe.

Knihovňa

Vstupný priestor do školy oproti hlavnému vchodu dlho zívaj prázdnotou. Keďže v spoločnosti, a aj medzi študentmi badať, že sa ľudia opäť vracajú k čítaniu kníh, žiaci našej školy prišli so zaujímavým nápadom. A ten sa podarilo aj zrealizovať. V súčasnosti prvé, čo vás po vstupe do našej školy upúta, je komorne ladená knihovňa. V strede priestoru je pohodlná sedačka a poličky sú zaplnené knihami najrôznejšieho žánru i odbornými časopismi.

SWOT analýza – analýza silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb priebehu participácie

Silné stránky

Vďaka tomu, že TSK dal mladým ľuďom príležitosť spolurozhodovať v oblasti participatívnej tvorby verejných politík, študenti sa stali vnímavejšími k svojmu okoliu a potrebám. Súčasne sa stali aktívni v procese prispôsobenia si prostredia, v ktorom trávia čas tak, aby uspokojoval ich potreby a prinášal im radosť. Nad očakávania dobre dopadla angažovanosť žiakov v procese prípravy a realizácie projektov. Silnou stránkou tohto ročníka participatívneho rozpočtu na našej škole tak bol dobrý organizačný tím, dobré nápady a chuť priniesť nápady do praxe.

Vítazné projekty sa podarilo zrealizovať v stanovenom čase a určenom rozpočte a podarilo sa naplniť všetky ciele, ktoré boli vytýčené.

Slabé stránky

Jednotlivé kroky participácie sa podarilo splniť v súlade s plánom a kritériami, preto z tohto aspektu nevnímame slabé stránky. Odporúčame však proces participácie zjednodušiť a administratívne odľahčiť, pretože realizácia jednotlivých krokov si vyžadovala veľa času, prípravy, organizácie a dokumentácie. Markantnejší nedostatok, ktorý vidíme, je nízka dotácia, ktorá je určená na realizáciu projektov. Študenti vypracovali viacero hodnotných návrhov, ktoré by boli prínosom pre školu z viacerých aspektov – ekologického, výchovno-vzdelávacieho, kultúrno-spoločenského, športového a pod. V takomto prípade by sme ocenili vyššiu dotáciu, vďaka ktorej by sa mohli projekty realizovať.

Príležitosti

Do ďalšieho ročníka participatívneho rozpočtu si odnášame skúsenosť, že ak dáme mladým ľuďom príležitosť, pozveme ich do dialógu a sme otvorení počúvať ich, neboja sa byť vnímaví k svojmu prostrediu a aktívne pretvárať svet okolo seba. Za najväčší úspech považujeme, že sme

priviedli študentov k aktívnej činnosti – zveľaďiť si prostredie, v ktorom sa nachádzajú a k samostatnosti, rozhodovaniu a zodpovednosti.

Hrozby

Museli sme sa naučiť riešiť situácie, ktoré život vo svojej nevyspytateľnosti prináša. Napríklad doručenie nesprávneho tovaru, ktorý bol finančne náročný, mohlo ohroziť fázu realizácie. Túto situáciu sme však úspešne zvládli. Oslovili sme kolegov a známych a podarilo sa nám sponzorsky získať materiál, vďaka ktorému sme ušetrili chýbajúce finančné prostriedky. Projekty sa tak podarilo zrealizovať v súlade so staveným rozpočtom.

Na záver, z rozhovorov s účastníkmi participatívneho rozpočtu a ďalšími zamestnancami školy a z dotazníka o participatívnom rozpočte vyplýva, že participatívny rozpočet na SOŠOaS sa stretol s pozitívnou odozvou. Viac ako 90% opýtaných uviedlo, že participatívny rozpočet sa im páčil. Študenti najviac ocenili skutočnosť, že vedenie školy ich pozvalo do dialógu o zmenách v prostredí školy, že počúvalo ich návrhy a vložilo do nich dôveru pri navrhovaní projektov a ich realizácii. Najnáročnejšia bola fáza prípravy projektov a ich realizácia. Tu sa stretli študenti s menšími i väčšími problémami, ktoré museli zvládnuť. Komu by sa ťažkosti, ktorým musíte čeliť, páčili? Získali však skúsenosti, ktoré sa im reálnom živote zídu. Proces participatívneho rozpočtu bol prínosom pre študentom, mal pozitívny vplyv na výchovu a vzdelávanie. Študenti aj zamestnanci školy sa jednoznačne zhodli na tom, že je ešte veľa dobrých nápadov, ktoré by sa dalo realizovať, napr. podpora separácie odpadu v triedach, vytvorenie bylinkovej záhrady, filmovej učebne, renovácia tried a pod., takže by boli radi, keby sa na našej škole participatívny rozpočet konal aj v budúcom školskom roku.

PaedDr. Andrea Krajčovičová, koordinátorka projektu

andrea.krajcovicova1@gmail.com,